

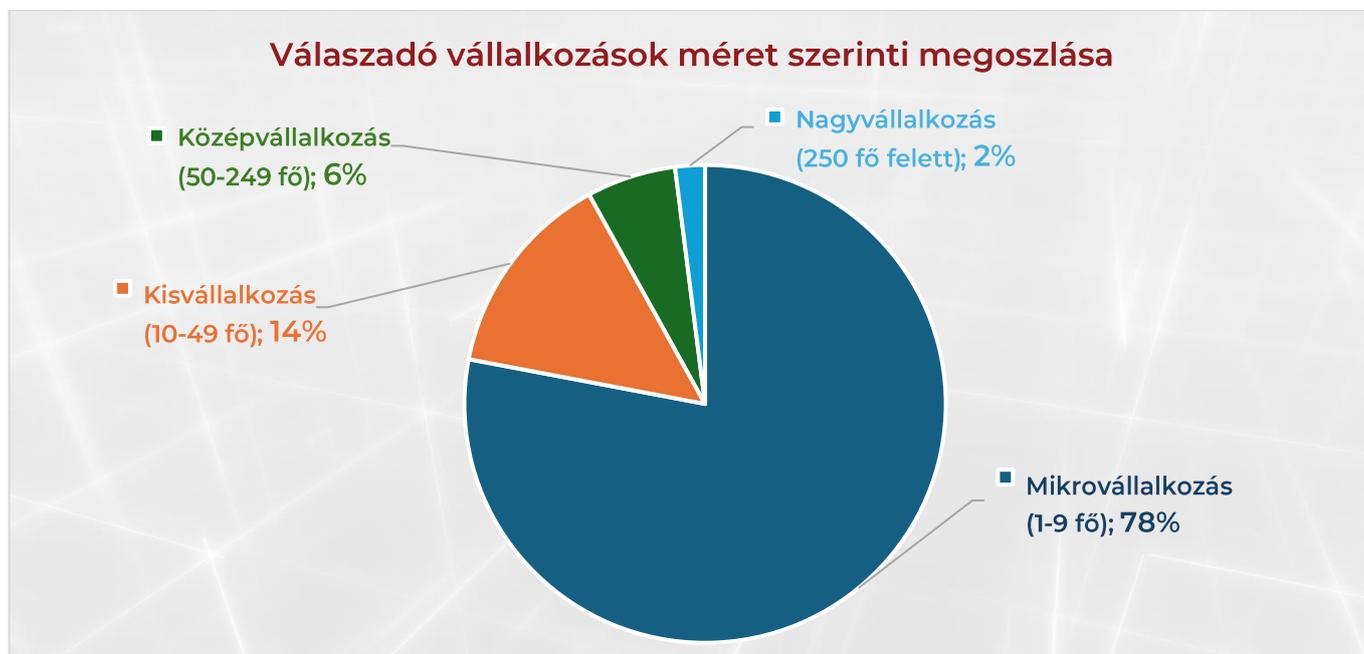
ÖSSZEFOGLALÓ ELEMZÉS

A Veszprém Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara (VKIK) számára kiemelten fontos a helyi vállalkozások gazdasági helyzetének és szakmai kompetenciáinak megismerése, valamint a kamarával szembeni elvárások feltérképezése. Ennek érdekében a kamara kiemelt figyelmet fordít a gazdasági döntéshozókészítésben betöltött érdekérvényesítő szerep erősítésére, valamint a szolgáltatások folyamatos fejlesztésére és bővítésére.

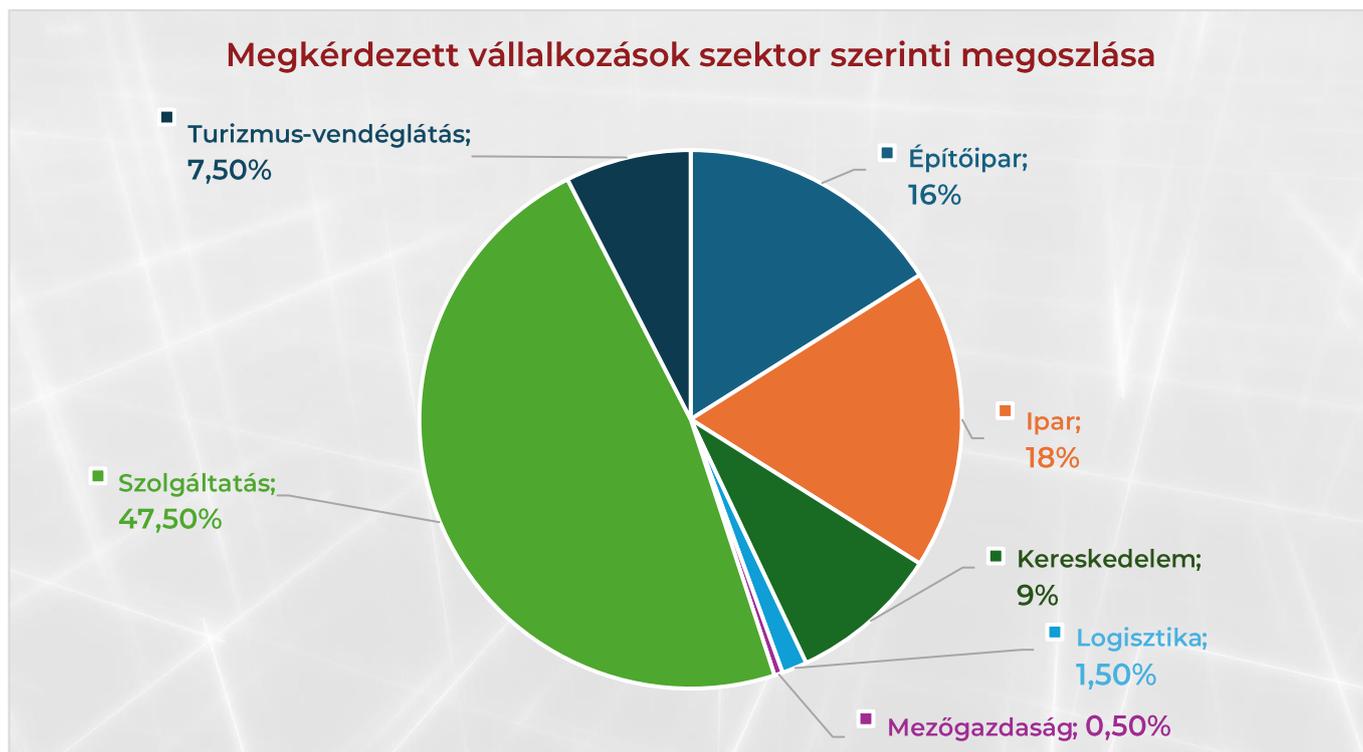
A VKIK 2024 szeptemberében gazdasági igényfelmérést indított, amelynek célja a helyi kkv-k és nagyvállalkozások gazdasági, szakképzési, munkaerőpiaci és gazdaságpolitikai igényeinek és javaslatainak gyors felmérése volt.

A felmérésben résztvevő vállalkozások

A vállalkozói igényfelmérés egy 12 kérdéses online kérdőívből állt, amelyet 290 Veszprém vármegyei vállalkozás töltött ki.

A válaszadók 78%-a mikro-, 14%-a kis-, 6%-a közepes, 2%-a pedig nagyvállalkozás volt. A kérdőívet kitöltők döntően a mikro- és kisvállalkozói szektort, azon belül is a szolgáltatói, a kereskedelmi, az építőipari és a turisztikai ágazatokat képviselték. A válaszadó közepes és nagyvállalatok 63%-os arányban az ipari és gyártói szektor képviselői voltak.

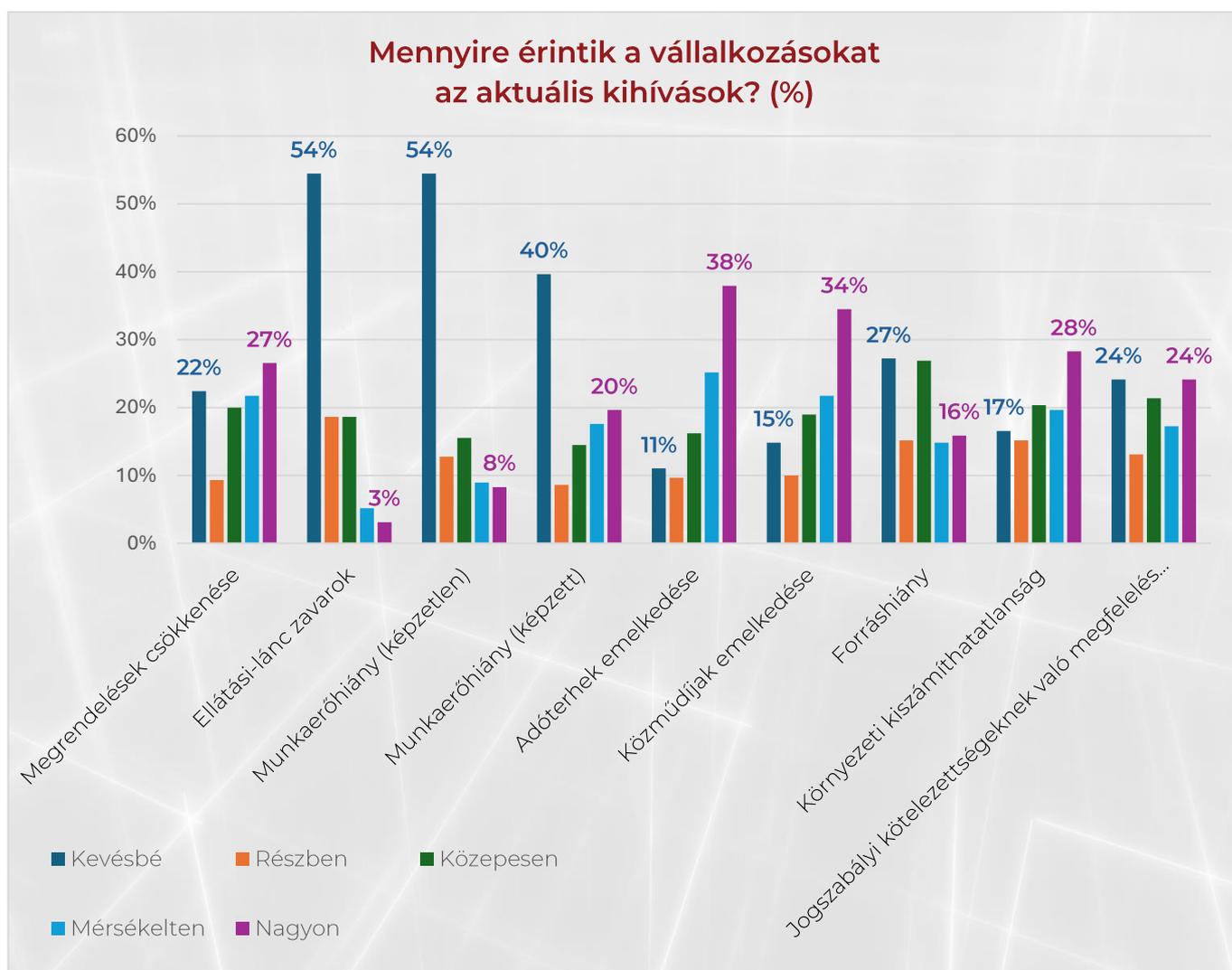
Megoszlási arányuk – a mikrovállalkozói túlsúlyt leszámítva – összhangban van a térségre jellemző vállalkozói méretstruktúrával: mikrovállalati túlsúly, nagyszámú, szolgáltató szektorban működő vállalkozó, alacsony számú, de annál meghatározóbb ipari nagyvállalati jelenlét.

Gazdasági környezet és kihívások

A felmérés kiemelt célja volt a gazdasági környezet aktuális nehézségeinek meghatározása, amely a kiértékelés alapján az alábbi rangsor szerint jelenik meg a megkérdezett vállalkozásoknál:

1. Adóterhek emelkedése
2. Közműdíjak emelkedése
3. Környezeti kiszámíthatatlanság
4. Megrendelések csökkenése
5. Jogszabályi kötelezettségeknek való megfelelés (pl. EPR, ESG, NIS2)
6. Forráshiány
7. Munkaerőhiány (képzett)
8. Munkaerőhiány (képzetlen)
9. Ellátási-lánc zavarok

A válaszadók összességében az ellátási-lánc zavarokat és a munkaerőhiányt értékelték a legkevésbé fajsúlyos problémaként, a **növekvő adóterheket és a megemelt közműdíjakat** ezzel szemben a **legmeghatározóbb kihívásként jellemezték**. A környezeti kiszámíthatatlanságot, a megrendelések csökkenését, a folyton változó jogszabályi környezetet és a forráshiányt közepesen befolyásoló kihívásként kezelik a megkérdezett vállalkozások.

A felmérésben résztvevők **38%-át jelentős mértékben sújtják a növekvő adóterhek**, 34%-ukat pedig a közműdíjak emelkedése érinti fokozottan hátrányosan.

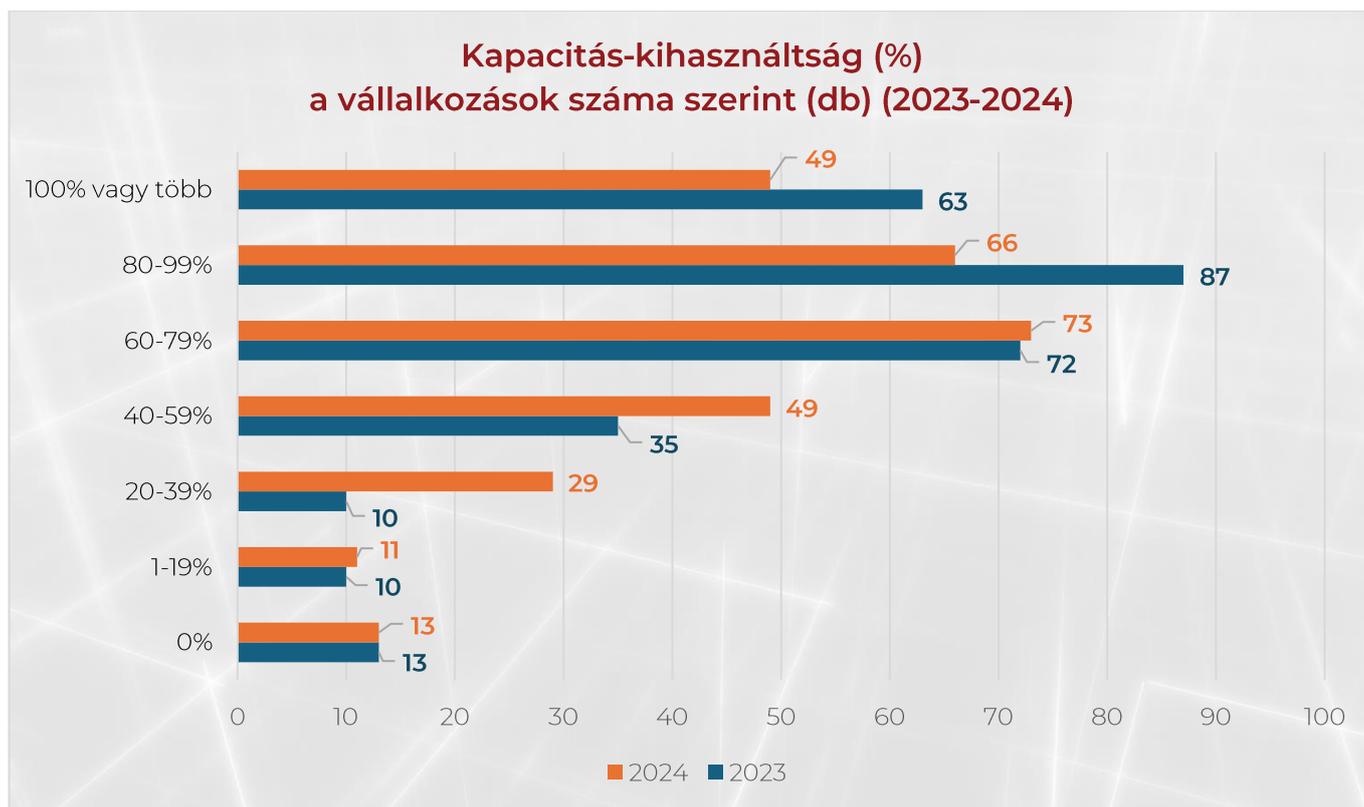
A válaszokat kizárólag a közepes és nagyvállalatokra vetítve a munkaerőhiány tekintetében láthatók eltérő eredmények: az 50 fő feletti vállalkozások 63%-ánál **fokozott nehézségként jelentkeznek a szakképzett munkaerő hiánya**.

További nehézségként értékelték a kitöltők a következőket:

- infláció,
- változékony euró-árfolyam,
- növekvő energia- és üzemanyagárak,
- emelkedő munkabér költségek,
- vásárlóerő csökkenése,
- klímaváltozás,
- autóiipari átrendeződés,
- a pályázati lehetőségek szűkösége,
- állami beruházások csökkenése,
- kereskedelmi szektort bénító különadók,
- folyamatosan változó oktatási környezet, képzési struktúra,
- ingatag politikai helyzet,
- túlzott adminisztráció és szabályozás,
- nem fizető vagy nem időben fizető ügyfelek.

Kapacitás-kihasználtság

A felvázolt gazdasági környezetre tekintettel a kérdőívet kitöltők kapacitás-kihasználtsága 2023-hoz képest csökkent. Míg a tavalyi évben a válaszadók 52%-a, összesen 150 vállalkozás legalább 80-100%-os kihasználtsággal működött, addig **2024 első félévére a teljes kapacitással tevékenykedők száma 23%-kal csökkent** (115 vállalkozás).

A mikro- és kisvállalkozások **kapacitás-kihasználtsága 2023-ban átlagosan 80%-os volt, majd 2024 első hat hónapjában mindez 72%-ra csökkent.** A közép- és nagyvállalatok átlagos kihasználtsága 2023-ban 86% volt, ez az érték a visszajelzések alapján 2024-ben 80%-ra mérséklődött.

Munkaerőhiány

A kamarai igényfelmérés során külön hangsúly került a munkaerőhiány, illetve a hiányszakmák kérdésköreire. A vizsgálat alapján megállapítható, hogy a csökkenő vásárlóerő és megrendelésállomány következtében a megkérdezettek óvatosan terveznek a munkaerő bővítéssel, ezen belül is főként a nagyobb hozzáadott értéket képviselő, kvalifikált munkaerőre tartanak igényt a nagyobb vállalkozások.

Képzett munkaerő:

- A felmérésben résztvevő vállalkozások **44%-ánál (129 vállalkozásnál) nem jelentkezik igény a képzettséggel rendelkező munkaerő tekintetében.** 52%-nál 1-9 fős munkaerőhiány mutatkozik, míg összesen 10 vállalkozás (3%) – ebből 8 nagyvállalat – tervez 10-20 fő szakképzett munkaerő felvételével.

A munkaerőhiánnyal érintett top 15 szakma rangsorolása:

1. villanyszerelő
2. gépészmérnök
3. kőműves
4. felszolgáló
5. villamosmérnök
6. ács
7. burkoló
8. szakács
9. víz-, gáz- és fűtésszerelő
10. gépésztechnikus
11. informatikus mérnök
12. hegesztő
13. recepció
14. kereskedő
15. CNC forgácsoló

Képzetlen munkaerő:

- Képesítést nem igénylő munkakörök esetében a megkérdezett vállalkozások kétharmada nem tervez bővítést, 1-10 fős munkaerőigény csupán a vállalkozások egyharmadánál jelentkezik.
- A felmérésben résztvevő közép- és nagyvállalatok mindössze fele tervez képzettséget nem igénylő munkaerő felvételével, továbbá 10-50 fős munkaerő bővítéssel mindössze 4 nagyvállalat tervez.

Vállalkozói fejlesztési igények

A felmérésben a kamara az általános helyzetelemzésen túl a vállalkozások fejlesztési terveit is megvizsgálta. A megkérdezett vállalkozások közül **247-en (85%) összesen 665 db fejlesztési igényt fogalmaztak meg** az alábbi ábrán látható kategóriák szerint.

(A felmérés során több fejlesztési terv kategóriát is ki lehetett választani.)

Fejlesztési igények megoszlása:

- **A megkérdezettek 38%-a technológia- és eszközfejlesztést tervez.**
- A vállalkozások 37%-a **digitalizációval** összefüggő fejlesztést indítana.
- 31% **üzleti partnerkeresés** révén bővítené piacát.
- 26% **ingatlanberuházást** tervez.
- A megkérdezettek 22%-a **megújuló-energia korszerűsítésben** gondolkodik.
- A vállalkozások 15%-a **nem tervez fejlesztést.**

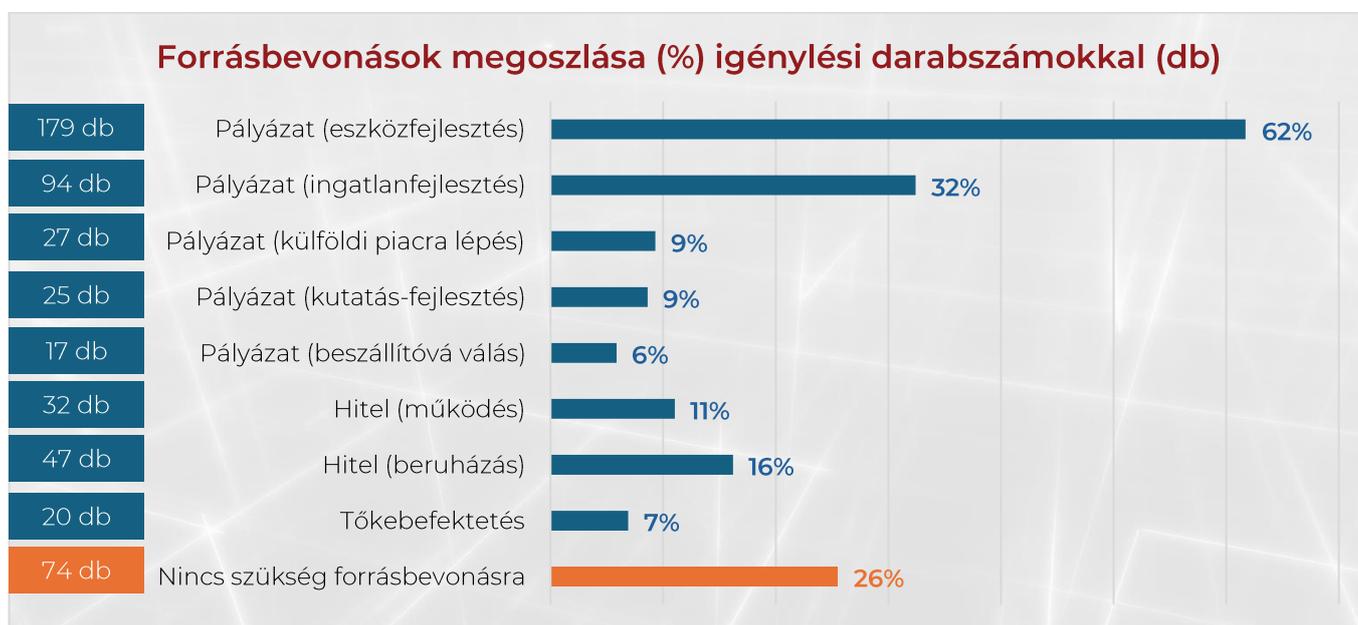
A munkaerőbővítést, illetve a munkahelyi képzések megvalósítását körülbelül vállalkozások 20%-a tervez. Az automatizálás, termelés optimalizálás, továbbá a beszállítói kapcsolatok bővítése a nagyvállalatok esetében jellemző.

Forrásbevonás

A fejlesztési tervek megvalósításához a vállalkozások többségénél elengedhetetlen a **vissza nem térítendő vagy visszatérítendő források**, illetve egyéb finanszírozási formák igénybevétele. A felmérésben résztvevők 74%-a, azaz **216 vállalkozás összesen 441 forrásszerzési igényt jelölt meg** az alábbi ábrán látható kategóriák alapján. A fennmaradó **26% nem tervez külső forrásbevonást**.

(A felmérés során több forrásbevonási kategóriát is ki lehetett választani.)

Az elmúlt évek vállalkozói visszajelzéseivel összhangban továbbra is kimagaslóan a **technológiafejlesztést célzó pályázati támogatásokat** keresik a cégek.

Pályázatok (vissza nem térítendő támogatások):

- A megjelölt forrásigények 41%-a **eszközbeszerzéshez** kapcsolódik, azaz 179 vállalkozás, az összes megkérdezett **62%-a** kíván ebben a témakörben pályázni.
- A vállalkozások 32%-a **ingatlanfejlesztési** pályázaton is indulna.
- 9% **innovációs vagy K+F** jellegű pályázati forrásokban érdekelt.
- 9% **külföldi piacra lépéssel** összefüggésben igényelne támogatást.
- **Beszállítóvá váláshoz** kapcsolódóan a megkérdezettek 6%-a nyújtana be támogatási igényt.

Hitelek (visszatérítendő támogatások), egyéb:

- 47 db igény fogalmazódott meg **beruházási hitelekkel** kapcsolatban, tehát a teljes válaszadói kör 16%-a gondolkodik ilyen hitelkonstrukcióban.
- 11% **működést finanszírozó hitel igénybevételét tervezi**.
- **Tőkebefektetés** témakörben mindössze 20 db igény érkezett (a megkérdezettek 7%-a).

Kamarai szolgáltatások

A kamara a vállalkozások visszajelzései alapján folyamatosan fejleszti, bővíti szolgáltatási portfólióját. A felmérésben résztvevő vállalkozások az alábbiak szerint rangsorolták az **igényelt kamarai kompetenciafejlesztő képzéseket**:

1. Marketing képzés
2. Adózással kapcsolatos képzés
3. Mesterséges intelligenciával kapcsolatos képzés
4. Informatikai képzés
5. Kommunikációs képzés
6. Közép- és felsővezetői kompetenciafejlesztő tréning
7. Üzleti nyelvi képzés
8. Stratégia- és üzleti terv készítési tréning
9. Szervezetfejlesztési tréning
10. Pénzügyi képzés
11. HR és munkavállalói viselkedés kezelés
12. Sales és e-kereskedelmi tréning
13. ESG képzés
14. Fogyasztóvédelmi képzés
15. Iparjogvédelmi képzés
16. NIS2 képzés
17. EPR képzés

A kamarai **tanácsadási, érdekképviselési feladatok** tekintetében a vállalkozások az alábbi rangsor szerint tartanak igényt a szolgáltatásokra:

1. Finanszírozással kapcsolatos tanácsadás
2. Adózási és pénzügyi tanácsadás
3. Képzési lehetőségekkel kapcsolatos tanácsadás
4. Üzletviteli tanácsadás
5. Jogi tanácsadás
6. Energetikai tanácsadás
7. Digitalizációval kapcsolatos tanácsadás
8. Céges/egyetemi kapcsolatépítés
9. NIS2 segítségnyújtás
10. EPR segítségnyújtás
11. ESG segítségnyújtás

Együttműködés döntéshozókkal

A kamara fontos célja a döntéshozókkal történő folyamatos kapcsolattartás kialakítása, a vállalkozói igények közvetlen képviselete és közvetítése érdekében.

A megkérdezett vállalkozások **67%-a együttműködik az illetékes önkormányzatokkal.**

A válaszadó cégek **47%-a tart igényt a helyi önkormányzattal, országgyűlési képviselővel, egyéb döntéshozóval való szorosabb együttműködésre.**

Kamarai tevékenységekre vonatkozó javaslatok

A felmérésben résztvevő vállalkozások a következő **javaslatokat** fogalmazták meg a kamarai tevékenységek ellátására, fejlesztésére vonatkozóan:

- Közreműködés a vállalkozások adóterheinek csökkentésében
- A gyártás és építőipar területén működő vállalkozások pályázati támogatásában való közreműködés
- Szakképzés további erősítése
- Energetikai, klímavédelmi lobbizás, szemléletformálás, energiaközösségek megalakítása
- Kamarai tagok hangsúlyosabb képviselete, kamarai tagok közötti kapcsolatok erősítése
- Ajánlások folyamatos és közvetlen megfogalmazása a kormányzat felé
- Hazai kutatás-fejlesztési potenciál támogatása
- Üzleti lehetőségek, kapcsolatok kiterjesztésével kapcsolatos tájékoztatás
- Folyamatos kapcsolattartás, kapcsolatépítés, tájékoztatás
- Vállalatközi információcsere, vállalati célok alapján térségfejlesztési program kidolgozása
- Széleskörű szakmai jellegű programok, tréningek

Összegzés

- A kamarai vállalkozói igényfelmérésben a válaszadók 78%-a mikro-, 14%-a kis-, 6%-a közepes, 2%-a pedig nagyvállalkozás volt.
- A válaszadók a növekvő adóterheket és a megemelt közműdíjakat a legmeghatározóbb kihívásként értékelték. A környezeti kiszámíthatatlanságot, a megrendelések csökkenését, a változó jogszabályi környezetet és a forráshiányt közepesen befolyásoló kihívásként kezelik.
- A mikro- és kisvállalkozások kapacitás-kihasználtsága 2023-ban átlagosan 80%-os volt, majd 2024 első hat hónapjában mindez 72%-ra csökkent.
- A vállalkozások 44%-ánál nem jelentkezik igény a képzettséggel rendelkező munkaerő tekintetében. 52%-nál 1-9 fős munkaerőhiány mutatkozik, míg összesen 3% tervez 10-20 fő szakképzett munkaerő felvételével. A legkeresettebb szakmák: villanszerelő, gépészmérnök, kőműves, felszolgáló stb.
- A megkérdezettek 38%-a eszközfejlesztést, 37%-a digitalizációs korszerűsítést tervez, 31% üzleti partnerkereséssel bővítené piacát. A cégek technológia- és ingatlanfejlesztést célzó pályázati támogatásokat várják.
- A leginkább igényelt kamarai képzések a marketing, pénzügy, informatika területeket célozzák.
- Legnagyobb igény a finanszírozási, adózási, üzletviteli és jogi tanácsadási szolgáltatások iránt mutatkozik.
- A vállalkozások az erősebb érdekérvényesítést, az adómérsékléssel és a pályázati támogatások megjelenésével kapcsolatos lobbitevékenységet, az energiaközösségek létrehozását és a folyamatos kommunikációt várják el leginkább a kamarától.

Információ

Czigány Attila gazdaságfejlesztési irodavezető
Veszprém Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamara
8200 Veszprém, Radnóti tér 1.
+36-88-814-103
attila.czigany@veszpremikamara.hu